

De Rol van de Lokale Media: Bunschoten

De Regio Vecht Terug

25 april 2018

Een onderzoek van:

SVDJ

STIMULERINGSFONDS
VOOR DE JOURNALISTIEK

In samenwerking met:

LJS
Media Research

VU

Windesheim

Inhoudsopgave

Introductie	3
Samenvatting	3
De Kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden	4
De belangrijkste thema's volgens de kiezer	4
Mediagebruik door de kiezers	5
Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen	6
De kiezer en de verkiezingsprojecten	7
Thema's in het nieuws	8
Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten	8
Thema's in de regionale- en lokale media	9
Partijen in het nieuws	10
Stemgedrag van de kiezers	11
Stemkeuze en belang van issues	12
Facebookgebruik door politieke partijen	13
Facebookgebruik door lokale media	13

Introductie

In dit document zetten we een aantal analyses op een rij die specifiek voor deze gemeente gelden. We beginnen met de kiezers per gemeente en kijken naar de mate waarin deze verschillen ten opzichte van de andere gemeenten. Ook kijken we naar de thema's die men belangrijk vond tijdens de campagne en in hoeverre inwoners van Bunschoten vinden dat bepaalde politieke partijen het beste zorg kunnen dragen voor deze thema's. Vervolgens kijken we naar het mediagebruik in de gemeente en bekijken we het aanbod van de media. Hierbij gaat het om de aandacht die de thema's en de politieke partijen in het nieuws kregen. We sluiten af met een overzicht van de mate waarin zowel de politieke partijen als de media in de gemeente gebruik hebben gemaakt van Facebook.

Samenvatting

- De kiezers in Bunschoten zijn zeer betrokken bij de gemeente en geïnteresseerd in de politiek. Ze zijn ook het meest trouw aan de partij van hun keuze, vooral aan de ChristenUnie.
- Regionale en lokale media in Bunschoten besteedden relatief veel aandacht aan zowel VVD als CDA. De grootste partij, de ChristenUnie, wordt minder vaak genoemd, net als de lokale partijen.
- Het belangrijkste thema voor de kiezers in Bunschoten is Zorg & Welzijn en zij vinden dat de ChristenUnie hier het beste zorg voor kan dragen.
- Burgers in Bunschoten gebruiken veel meer landelijke media dan lokale media maar richten zich wel tot lokale media als het gaat om informatie over de gemeenteraadsverkiezingen. Een speciale rol is hier weggelegd voor De Bunschoter die met haar diverse platformen een belangrijke rol vervuld in de gemeente.
- Facebook speelde een bescheiden rol in de campagne. De VVD-fractie kent de meeste volgers en heeft ook gemiddeld de meeste interactie. De partij heeft daar mogelijk van geprofiteerd in de strijd met het CDA om de tweede plaats achter de ChristenUnie.

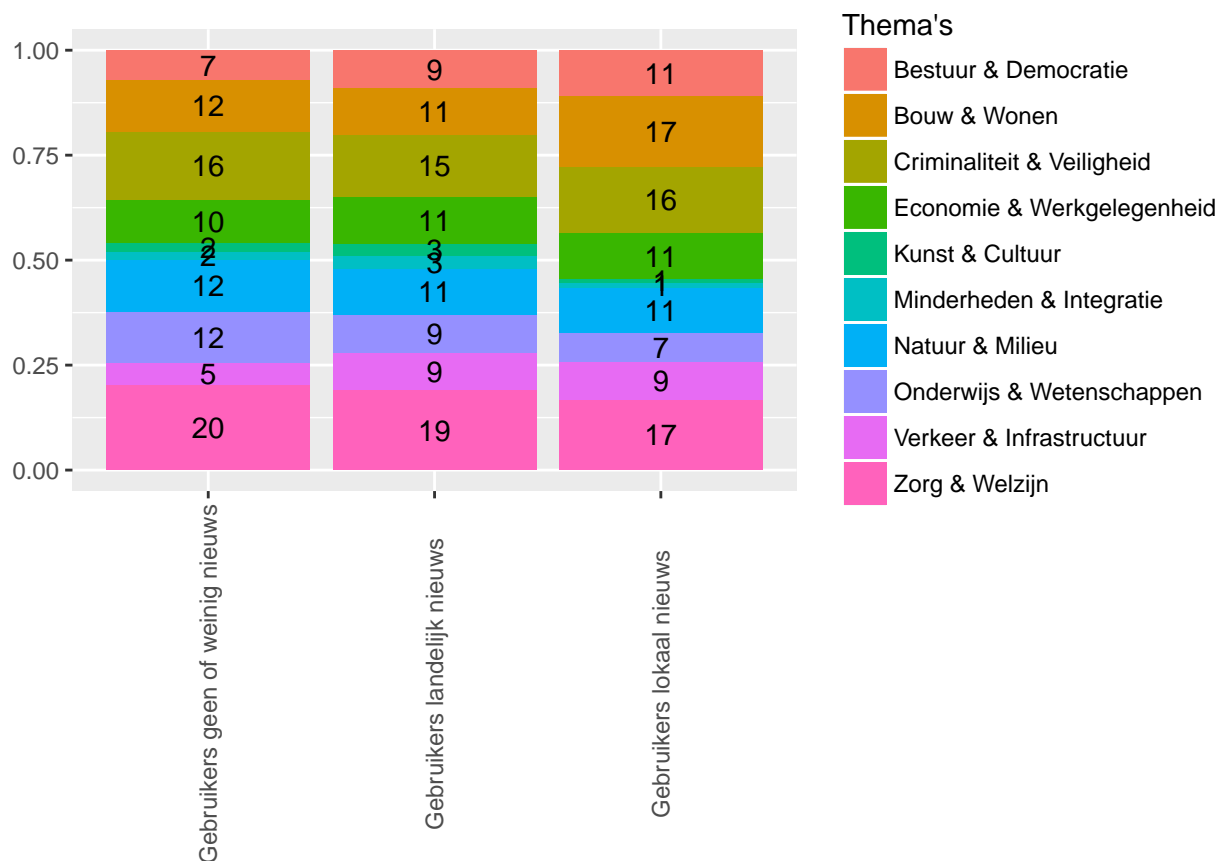
De kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden

De kiezers in Bunschoten zijn gemiddeld iets ouder dan de inwoners van andere gemeenten. Het gemiddelde inkomen ligt hier iets onder het landelijk gemiddelde en net als in Almere zijn relatief veel kiezers laag opgeleid in Bunschoten.

In Bunschoten zijn kiezers, zeker in vergelijking met Almere, zeer betrokken bij hun gemeente en daarmee ook zeer geïnteresseerd in de lokale politiek. Maar liefst 88 procent van de ondervraagden zei vooraf te gaan stemmen, waarbij twee derde van de kiezers aangaf op dezelfde partij te stemmen als vier jaar geleden. In geen van de andere onderzochte gemeenten waren kiezers zo trouw aan de partijen. Deze trouw is vooral gericht op de ChristenUnie die wederom als grootste uit de bus is gekomen.

De belangrijkste thema's volgens de kiezer

Zorg & Welzijn, Criminaliteit & Veiligheid en Bouw & Wonen zijn de belangrijkste thema's voor kiezers uit Bunschoten. De verschillen tussen de gebruikers van diverse media is hierbij klein. De kiezers die weinig tot geen nieuws volgen, vinden Bouw & Wonen iets belangrijker, terwijl de kiezers die vooral lokale media gebruiken iets meer waarde hechten aan het thema Criminaliteit & Veiligheid. De groep mensen die weinig tot geen nieuws volgt vindt ook het thema Economie & Werkgelegenheid belangrijker dan de andere groepen, terwijl zij zich minder druk maken over Verkeer & Infrastructuur.

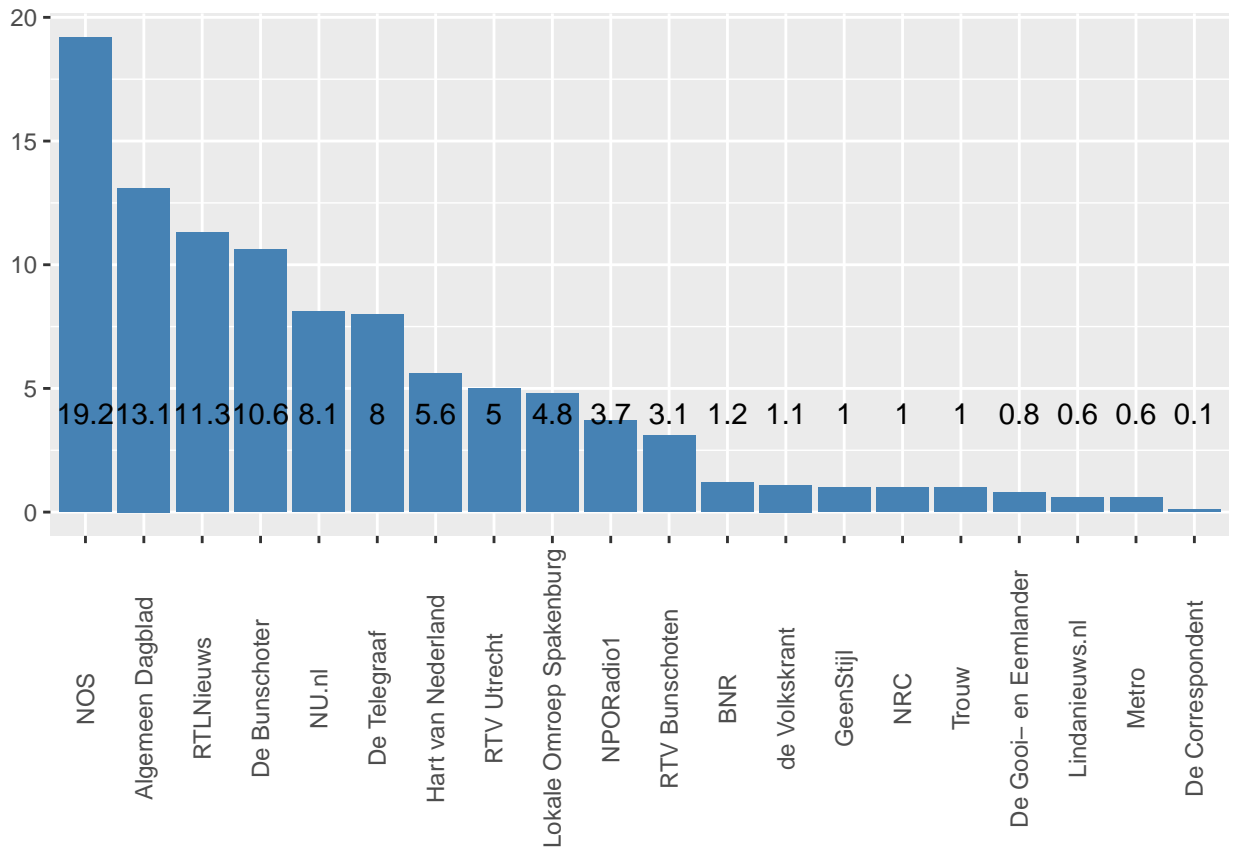

Mediagebruik door de kiezers

Dat Bunschotenaren balanceren tussen vernieuwen en behouden is ook terug te zien in hun mediagebruik. Enerzijds noemt 32 procent sociale media als belangrijke nieuwsbron, wat het hoogste percentage is van alle onderzochte gemeentes. Anderzijds geldt de kabelkrant nog als een heel belangrijk nieuwsmidium. Nadere analyse laat hier zien dat dit vooral komt door De Bunschoter TV (DBTV), de kabelkrant van nieuwsblad De Bunschoter. Deze zender domineert het Bunschotense medialandschap: van alle kiezers die aangeven lokaal nieuws te gebruiken, zegt 39 procent DBTV te gebruiken voor informatie, gevolgd door Lokale Omroep Spakenburg (19 procent) en RTV Utrecht (15 procent).

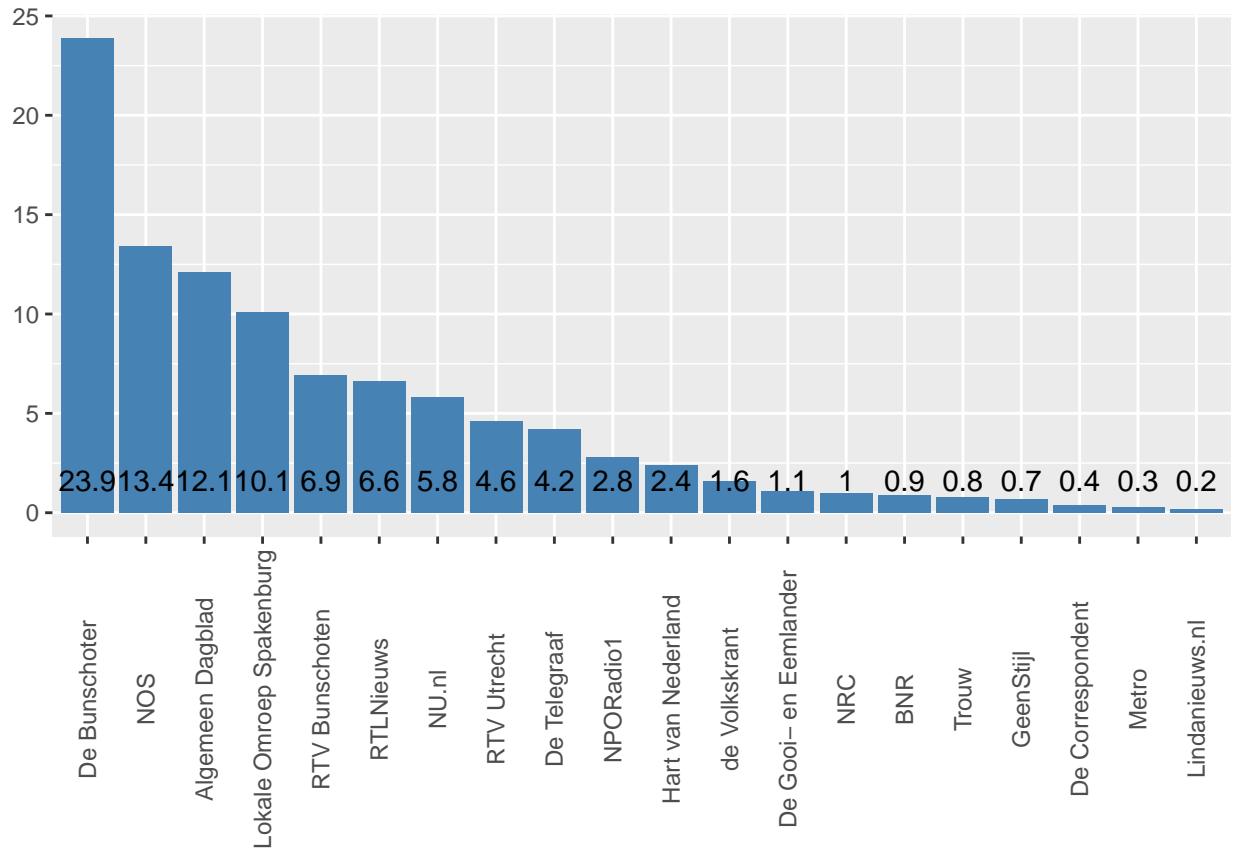
Lokaal nieuws speelt dus nog een belangrijke rol in Bunschoten: 41 procent van de ondervraagden zegt dit te volgen. Ook opmerkelijk: als de inwoners van Bunschoten wordt gevraagd 'wat is uw belangrijkste nieuwsbron bij de gemeenteraadsverkiezingen?', antwoordt 24 procent 'vrienden en familie', een hoger percentage dan in welke andere gemeente ook.

Wanneer we het gebruik van de individuele media bekijken wat betreft de algemene informatievoorziening, dan zien we dat de NOS vooral wordt genoemd door de kiezers in Bunschoten. De Bunschoter komt op plaats vier na het AD en RTL Nieuws.

Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen

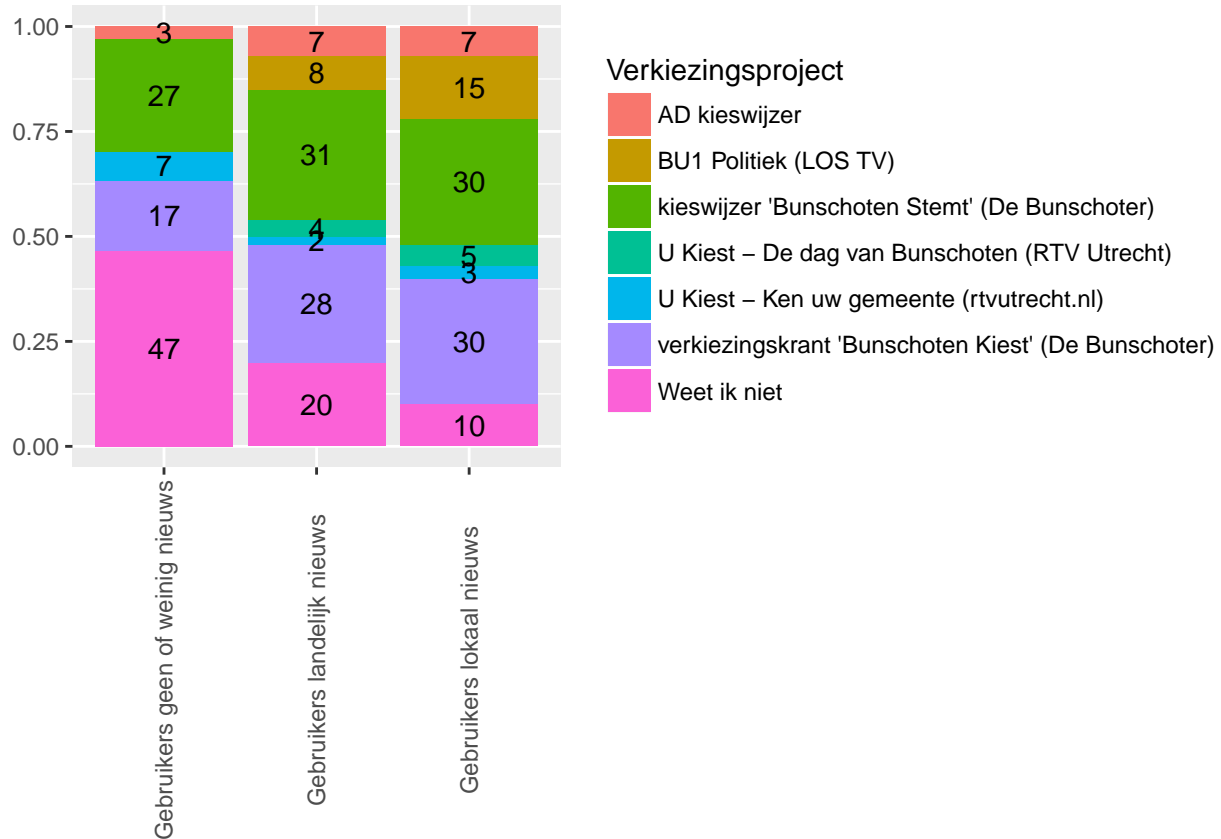
De Bunschoter speelt een belangrijke rol wanneer het gaat om informatie omtrent de verkiezingen. Bijna een kwart van de ondervraagde kiezers noemt dit medium als belangrijkste informatiebron voorafgaand aan de verkiezingen. De NOS volgt op afstand. Ook de Lokale Omroep Spakenburg wordt door meer dan 10 procent van de kiezers genoemd en komt daarmee op plaats vijf.

De kiezer en de verkiezingsprojecten

De kiezers in Bunschoten, zo bleek al eerder, zijn betrokken en geïnteresseerd in de gemeente. Dit uit zich ook in de mate waarin de kiezers kennis nemen van de diverse verkiezingsprojecten die er georganiseerd worden door de media. In geen enkele andere gemeenten zijn zoveel inwoners op de hoogte van deze projecten. Zelfs van de groep kiezers die geen tot weinig nieuws volgt, kent een meerderheid de projecten die worden georganiseerd door de diverse media. Dit is meer dan in de andere gemeenten.

Vooraf de kieswijzer “Bunschoten Stemt” van De Bunschoter is bekend bij het publiek, gevolgd door de verkiezingskrant die door hetzelfde medium werd uitgegeven in aanloop naar de verkiezingen. Ook het praatprogramma BU1 Politiek van de Lokale Omroep Spakenburg is alom bekend onder de Bunschotenaren.

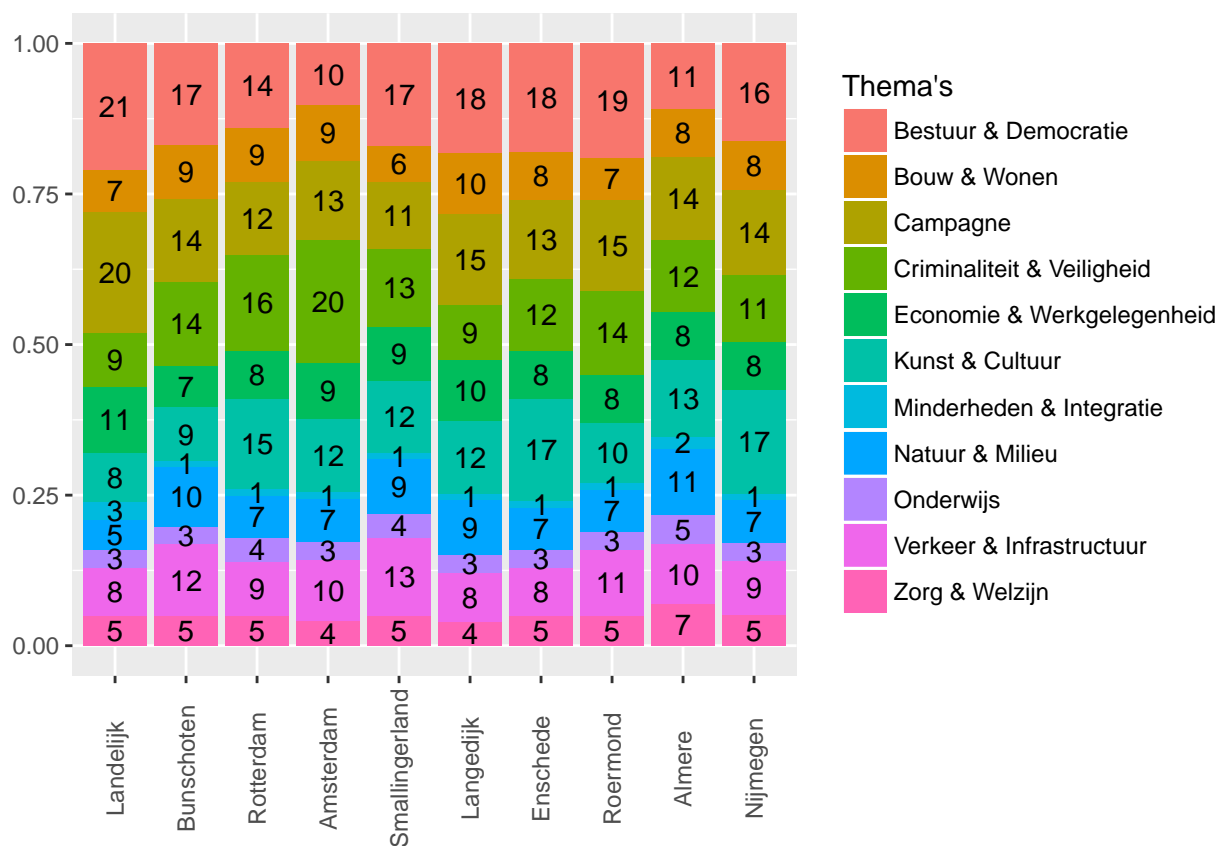

Thema's in het nieuws

Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten

In Bunschoten is redelijk veel nieuws te vinden over de verkiezingscampagne zelf. Veel nieuws gaat over wat de plannen van landelijke partijleiders van de SGP en de ChristenUnie.

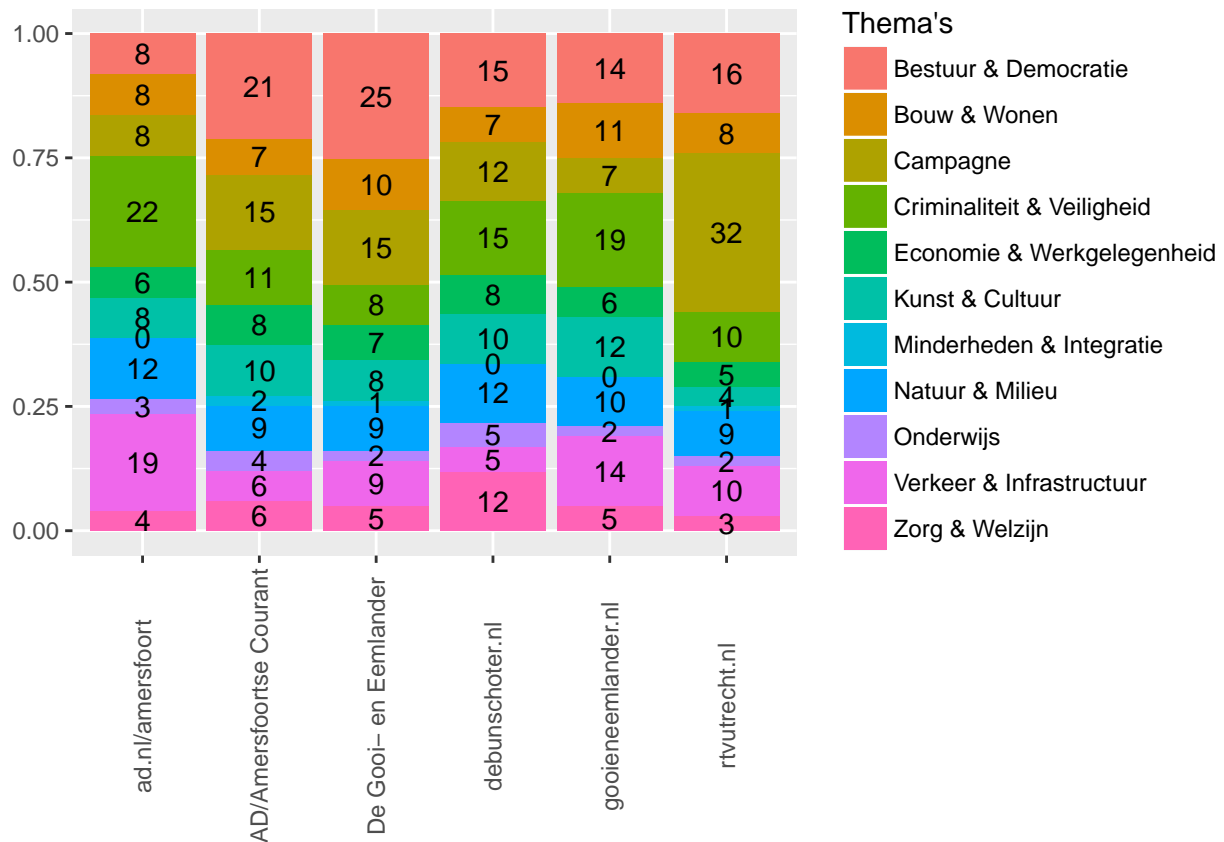
Het belangrijkste thema voor kiezers, Criminaliteit & Veiligheid, is ook in de berichtgeving het belangrijkste inhoudelijke onderwerp. Relatief veel aandacht in de media is er voor het thema Verkeer & Infrastructuur. Ook het thema Natuur & Milieu is relatief vaker terug te vinden in de media in Bunschoten dan in de andere gemeenten. Hierbij gaat het veelal om de problemen rond het nieuw ingevoerde afvalbeleid. Dit 'omgekeerd inzamelen' betekent dat men het afval moet scheiden en dat er betaald moet worden voor restafval. Vooral voor ouderen is dit soms problematisch.

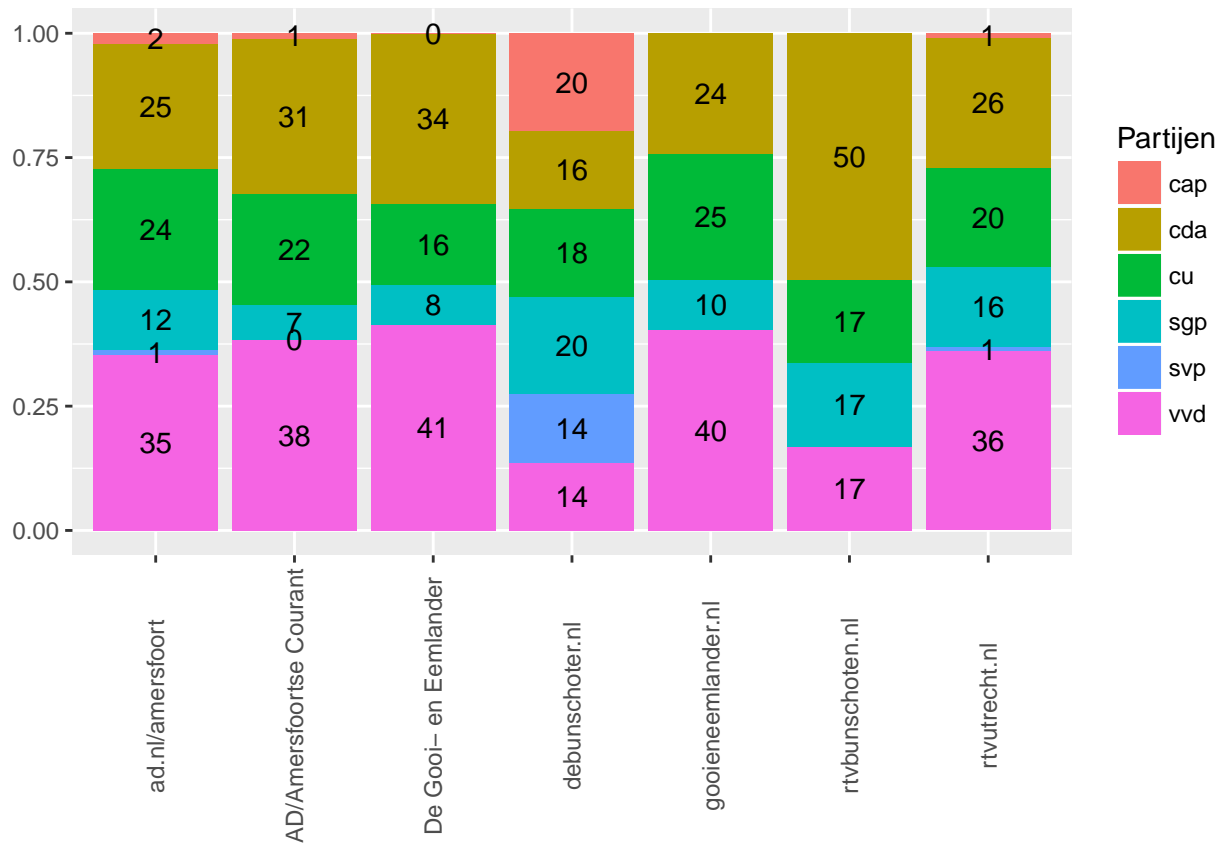
Thema's in de regionale- en lokale media

De berichten over de campagne uit De Gooi- en Eemlander en AD/Amersfoortse Courant gaan veel over de landelijke heisa rond Forum voor Democratie, maar RTV Utrecht besteedt naar verhouding de meeste aandacht aan campagnenieuws. Ook RTV Bunschoten brengt relatief veel nieuws over de campagne. Het onderwerp Criminaliteit & Veiligheid wordt vooral teruggevonden op de website van AD/Amersfoortse Courant, terwijl de papieren editie van de krant juist relatief veel aandacht schenkt aan Bestuur & Democratie. Het thema Bouw & Wonen, voor de kiezers in Bunschoten ook een belangrijk thema in aanloop naar de verkiezingen, is juist weer vaker terug te vinden op de website van De Bunschoter.

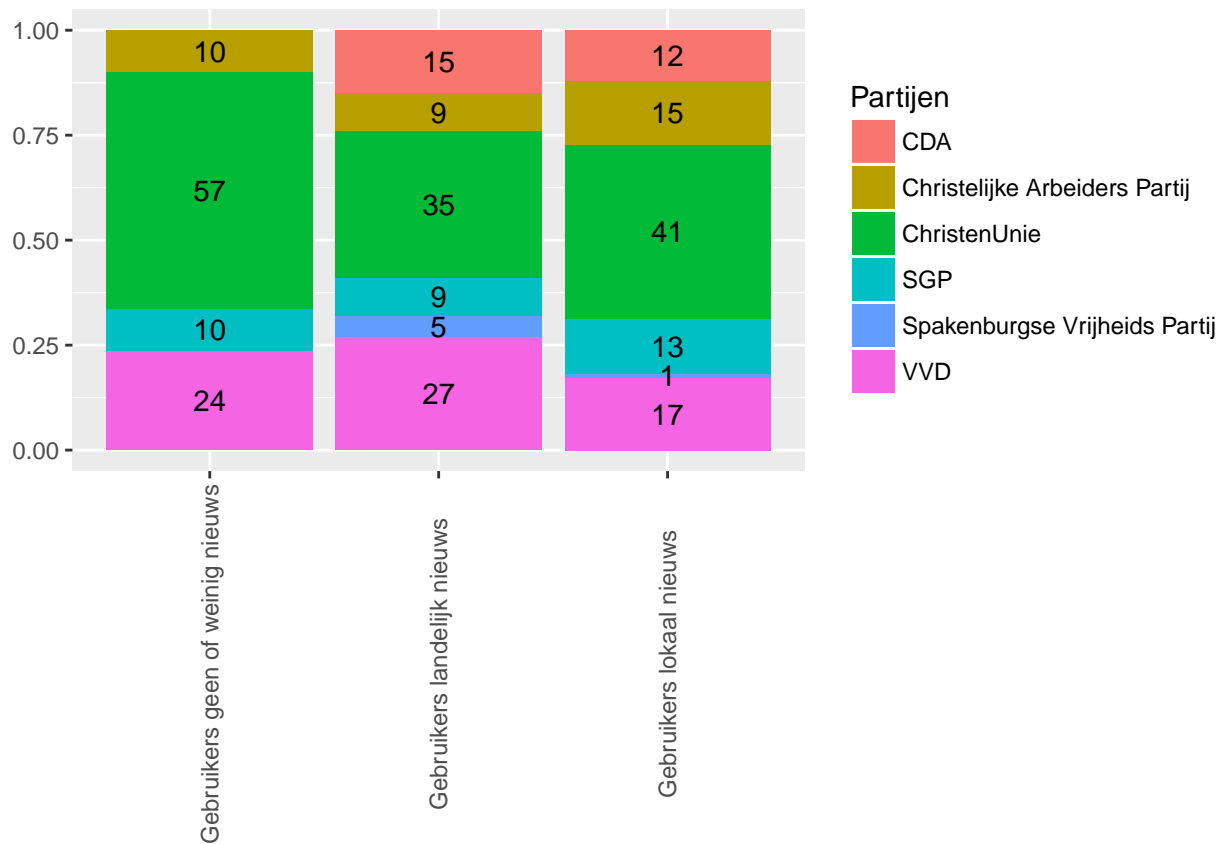
Partijen in het nieuws

In de raadszaal is het al jaren ChristenUnie wat de klok slaat, maar in de lokale media is er naar verhouding meer aandacht voor VVD en CDA. Dit komt vermoedelijk doordat deze regeringspartijen veel genoemd worden in nationaal nieuws dat doorsijpelt naar de regio. VVD wordt in 38 procent van de berichten genoemd, CDA in 29 procent. In 20 procent van de plaatselijke berichtgeving valt de naam van de ChristenUnie, wat wel meer is dan in iedere andere gemeente. In geen andere gemeente is er zo weinig aandacht voor lokale partijen. Deze worden genoemd in slechts 2 procent van de berichtgeving. Kleine kanttekening hierbij is wel dat er maar twee lokale partijen zijn in Bunschoten, waarvan de SVP ook nog eens geen zetel haalde. De lokale Christelijke Arbeiders Partij wordt wel goed bedeed door De Bunschoter zelf. Op de website krijgt de partij de meeste aandacht, samen met de SGP.

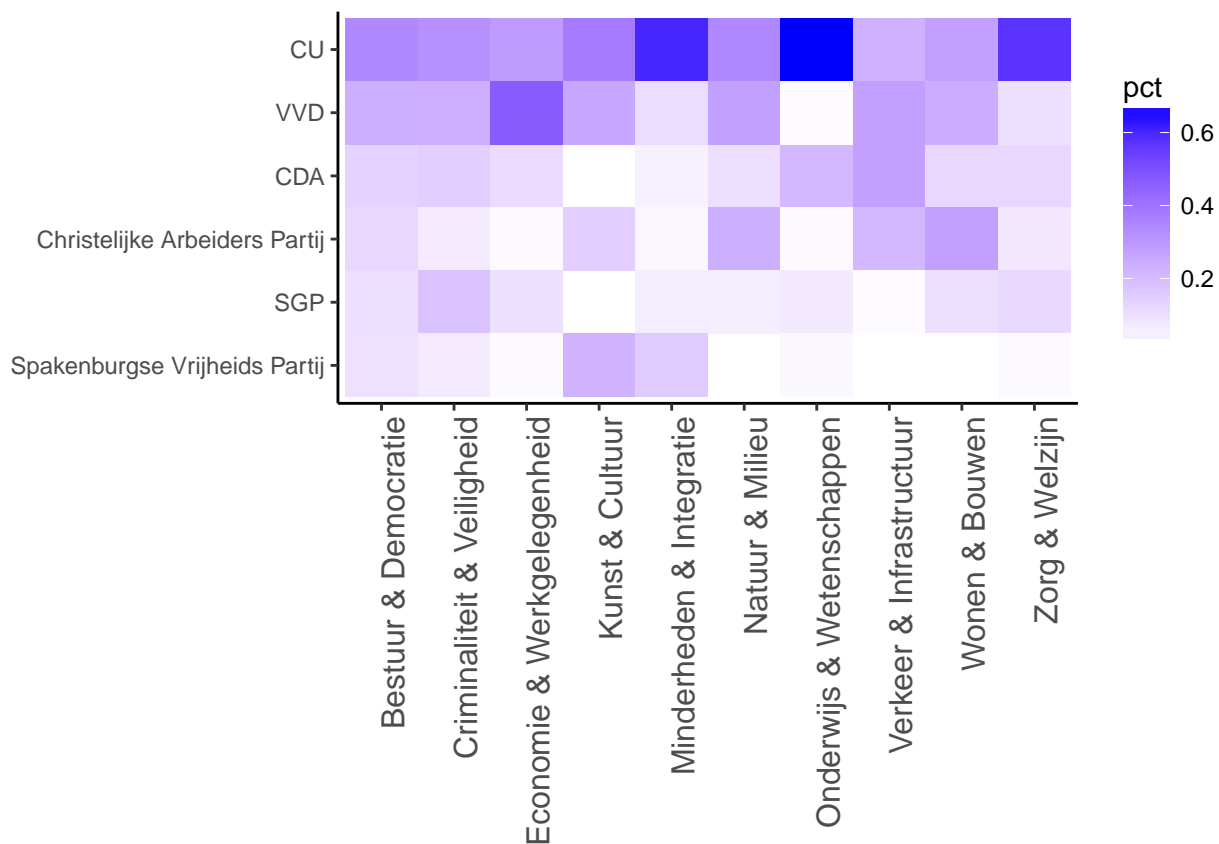
Stemgedrag van de kiezers

In de meeste andere gemeentes binnen dit onderzoek waar het lokaal mediagebruik hoog ligt, gingen er veel stemmen naar lokale partijen. Het onderzoek heeft dan ook aangetoond dat kiezers die buiten landelijk nieuws ook nog lokale media volgen, eerder stemmen op lokale partijen. De resultaten uit Bunschoten zullen niet echt doorslaggevend zijn geweest in het ontdekken van die correlatie, maar ook hier is wel een verschil te zien. 14 procent van de puur-landelijke nieuwsgebruikers stemt op een lokale partij, bij de lokale nieuwsgebruikers ligt dit percentage hoger, namelijk op 16. In de groep lokale nieuwsvolgers stemmen nog meer mensen ChristenUnie (41 procent) dan in de landelijke groep (35 procent). Het hoogste aandeel heeft de ChristenUnie echter onder kiezers die weinig tot geen nieuws volgen, daarvan stemden 57 procent op de partij.

Stemkeuze en belang van issues

Het succes van de ChristenUnie in Bunschoten laat zich duidelijk verklaren wanneer we kijken naar de stemmotieven van de kiezers. Wanneer men de thema's Minderheden & Integratie, Onderwijs & Wetenschap en Zorg & Welzijn liet meewegen in de stembeslissing, dan was men sterker geneigd de ChristenUnie te kiezen. Alleen op het terrein van Economie & Werkgelegenheid ondervindt de partij concurrentie van de VVD. In mindere mate is dit het geval waar het gaat om mensen die zich vooral druk maken om Verkeer & Infrastructuur bij hun stemkeuze. Naast de VVD wordt in dat geval ook vaker het CDA gekozen.

Facebookgebruik door politieke partijen

Het CDA houdt er in Bunschoten zo haar eigen sociale mediastrategie op na. Andere partijen plaatsten in de onderzochte periode gemiddeld zo'n 40 berichten op sociale media, het CDA plaatste er 205. Daarmee wijkt CDA Bunschoten niet alleen af van haar lokale collega's, maar ook van de landelijke partijlijn: in geen van de andere onderzochte gemeentes plaatste de partij zoveel berichten. Alleen de SP in Rotterdam (210 berichten) en het Amsterdamse Stem van de Straat (259) plaatsten meer op Facebook.

Tot heel veel meer interactie heeft het in ieder geval niet geleid: de VVD plaatste met 15 berichten het minste van alle partijen in Bunschoten, maar haalde qua absolute cijfers bijna net zoveel likes binnen, en zelfs meer shares en comments dan het CDA. Deze sterkere interactie met het publiek bij de VVD dan bij het CDA komt waarschijnlijk doordat de liberalen duidelijk meer volgers hebben dan het CDA.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
CAP Bunschoten	38	1	2	1	78
SGP Bunschoten	34	6	1	0	111
VVD Bunschoten	15	38	7	4	610
ChristenUnie Bunschoten	51	5	2	0	242
Spakenburgse Vrijheidspartij	39	7	2	1	176
CDA Bunschoten	205	3	0	0	262

Facebookgebruik door lokale media

Zoals gezegd, kijken Bunschotenaren van alle onderzochte gemeenten wel het meest op sociale media voor hun portie nieuws en noemen zij De Bunschoter hun belangrijkste nieuwsbron. Beide feiten zijn terug te zien in het succes van dat medium op Facebook: hoewel het zich op een kleiner publiek richt dan meer regionale titels als AD/Amersfoortse Courant en De Gooi- en Eemlander, vangt De Bunschoter op Facebook net zo veel likes, en is er meer interactie via shares en comments. RTV Utrecht heeft weliswaar nog meer interactie in absolute zin, maar die omroep richt zich dan ook op de hele provincie.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
RTV Utrecht	382	84	50	75	72746
De Gooi- en Eemlander	226	18	4	11	10674
AD Amersfoortse Courant	642	18	4	10	18396
RTV Bunschoten	78	3	2	1	3020
Lokale Omroep Spakenburg	378	0	0	0	1303
De Bunschoter	61	18	29	26	6580